



## Wolkerčatá opäť vo Viedni

Aj tohto roku žiaci tejto školy navštívili Viedeň, hlavné mesto Rakúska. Odchádzali sme v noci za daždivého počasia. Do Viedne sme dorazili ráno okolo 8. hodiny. Deň sme začali prehliadkou prírodovedného múzea, pokračovali sme Hofburgom, kde sme navštívili klenotnicu s korunovačnými klenotmi. Prezreli sme si Dóm sv. Štefana a keďže bolo chladné počasie, pokračovali sme návštevou technického múzea. Koniec dňa bol najkrajší - navštívili sme totiž zábavný park Práter. Tam sme sa vozili na všetkých možných kolotočoch. Večer nás autobus zaviezol do hotela a až tam sme si po celom tom namáhanom dni oddýchlí.

V pondelok sme pokračovali v prehliadke. Najprv sme navštívili zámok Schoenbrunn, kde každý z nás dostal audio sprievodcu (malú skatuličku so zvukovou nahrávkou), takže sme sa veľa dozvedeli o živote princeznej Sisi, ale aj o živote na kráľovskom dvore. Ďalej sme pokračovali prehliadkou kočiarov, ktoré používala Mária Terézia. Najlepšie na tomto dni bola ale prehliadka čokoládovne, v ktorej nás oboznámili s výrobou čokolády a čo bolo najlepšie, čokoládu sme si mohli nielen kúpiť, ale dosýta sa jej aj najesť. Po tejto exkurzii nasledoval už len návrat domov. Vrátili sme sa s peknými spomienkami na krásne mesto Viedeň.

Denisa Potyčná, 7.C

(dokončenie z 1. strany)  
vencie tzv. nemocničných nákaz (nákaz získaných v zdravotníckom zariadení) a tiež prevenciou šírenia odolnosti mikroorganizmov na antibiotiká.

**Jednou z úloh programu je propagácia hygieny rúk.**

Ruky sú prostriedkom komunikácie, pracovným nástrojom, liečiacim, no môžu byť aj hrozbou.

Povrch ruky, najmä znečistenej, je prostredím, kde sa sústreďuje množstvo rôznych mikroorganizmov. Len

## „Umývaj si ruky - zachrániš život“

na jednom prste ľudskej ruky sa nachádza okolo 12 000 baktérií. Tie majú schopnosť na rukách prežiť aj niekoľko hodín. Pokiaľ sa ruky neudržiavajú v čistote, podieľajú sa na šírení týchto mikroorganizmov.

Najčastejšia cesta, akou sa šíria choroboplodné zárodky, sú znečistené ruky. Rukami sa neustále dotýkame tváre, úst a nosa, preto môžu byť príčinou vzniku infekčných ochorení, ako sú respiračné infekcie (náchka, chrípka), ochorenia tráviaceho traktu (tzv. choroby špinavých rúk - dyzentéria, žltáčka typu A, vírusové hnačkové ochorenia), kožné ochorenia, zápal mozgových blán a pod. Správne a dôkladné umytie rúk s mydlom a teplou vodou či dezinfekčným prípravkom na báze alkoholu pomôže ochrániť naše zdravie.

Umývanie rúk by malo u každého z nás patriť k pravidelným, rutinným úkonom počas dňa,

ale najmä v týchto situáciách:

- po príchode z vonkajšieho prostredia domov
  - pred jedlom ako aj pred a po príprave jedál
  - po použití toalety (taktiež po výmene plienok)
  - po kašľaní, kýchaní, fúkaní nosa
  - po kontakte so zvieratom a jeho výkalmi
  - po manipulácii s odpadom
  - pred a po kontakte s chorou alebo zranenou osobou
  - pred a po návšteve zdravotníckeho zariadenia (ambulancie, nemocnice).
- Umývanie rúk sa považuje za jeden z najdôležitejších a najlacnejších preventívnych opatrení pred vznikom rôznych infekčných ochorení. Podľa viacerých prieskumov, absencie školopovinných detí na vyučovaní majú na svedomí rôzne ochorenia, ktorých počet by sa dal výrazne eliminovať, keby sme naučili naše deti správne a hlavne pravidelne si umývať ruky. Deti sú viac citlivé na vznik rôznych infekcií, trávajú veľa času v skupine iných detí, kde sa infekcie šíria rýchlejšie a svojim správaním, ako je cmúľanie prsta, olizovanie hračiek po iných deťoch, vkladanie rôznych predmetov z vonkajšieho prostredia do úst, prispievajú k šíreniu infekcie.

Zamyslite sa: „

Preto, ak chceme byť zdraví, umývajte si ruky!

oddelenie epidemiológie  
RÚVZ so sídlom v Bardejove

## Firemný deň obce Sveržov

ský zbor vybraných obcí nášho okresu. Súťaž začala v obci Zlaté a končila vo Sveržove. Víťazom tejto súťaže sa stali práve hasiči zo Sveržova pred družstvom z Tarnova a Dřevosticami.

Firmy, resp. ich majitelia, manažéri, zamestnanci varili, piekli - naživo pred početnými návštevníkmi - ochutnávajúci rôzne typické domáce špeciality. Hlavnou myšlienkou úspešného podujatia bolo formou ľubovoľných príspevkov hostí pomôcť deťom tejto obce. Akciu organizovala obec Sveržov spolu s komunitným centrom, miestnou materskou školou, základnou školou, miestnou organizáciou jednoty dôchodcov a poľovníckym združením Barvienok. K vydarenému priebehu prispeli spoločnosti Baumann, s. r. o., Kotva Sveržov, R+T, s. r. o., R. A. S., s. r. o. a ďalší. Mnohých návštevníkov a hostí čakala bohatá hostina v podobe domácich pirôh, palacinky, zemiakových placiiek, „kišeľa“, kapustnice, guľáša, varenej kukurice, langošov, klobásy, drzkovej polievky, grilovaného mäsa, fantastického poľovníckeho guľáša a ďalších špecialít.

Obec Sveržov v poslednom období pripravuje mnoho veľmi zaujímavých aktivít pre všetkých občanov v tejto malebnej dedine. Jednou z nich je i otvorenie novej „lezeckej steny“ pre mladých odvážlivcov a športovcov, prvej svojho druhu v okrese Bardejov, ktorej realizácia bola podporená Karpatkou nadáciou a samotnou obcou. Ako príkladné tu patrí tiež bezproblémové spolupráce s tunajšou rómskou komunitou, ktorá sa aktívne zapájala aj do tejto akcie. Dokonca postavila svoje vlastné družstvo vo volejbalovom turnaji.

Za skvelú organizáciu patrí poďakovanie celému tímu organizátorov na čele so starostom obce Pavlom Ceľuchom.



Základná škola vo Sveržove pripravila v rámci „Firemného dňa“ obce chutné palacinky.  
Foto: PaedDr. Marián Šoň

Rok 1942

## znamenal pre nich zánik

Tohto roku v máji uplynie 70 rokov od deportácií celých židovských rodín z Bardejova a okolia. Znamenali vyvrcholenie protizidovskej politiky v období slovenského štátu. Vláda zvráteného režimu ich pripravila o občianske práva, majetok, slobodu aj ľudskú dôstojnosť. Keď nestačilo ani to, gardisti natlačili tisíce Židov z Bardejovského okresu do dobytých vagónov a odvliekli ďaleko z ich domovov. Prísľub práce a nového života rodinám znamenal v skutočnosti smrť. Zahynuli tisíce detí, starci, ženy, muži, chorí aj bezmocní. Rok 1942 znamenal pre bardejovskú židovskú komunitu zánik.

**V utorok, 15. mája 2012 o 14:30 hod. na Radničnom námestí sa uskutoční Spomienkové stretnutie.**

Organizuje a zúčastní sa ho vyše sto posledných židovských rodákov a ich potomkov z celého sveta, ktorí si chcú spoločne s Vami uctiť pamiatku obetí holokaustu z Bardejova a okolia. Úprimne veria, že Bardejovčanom a mladej generácii budú môcť odovzdať dôležité posolstvo - Pamätník obeť. Na námestí pri symbolickom čítaní mien židovských rodín z Bardejova si mnohí istotne spomenú na svojich bývalých susedov, priateľov, spolužiakov a kamarátov. Na znak úcty potomkovia zachránených chcú poďakovať a oceniť niektorých Spravodlivých, ktorí zachránili Židov počas druhej svetovej vojny v Bardejove. Každý,

kto príde na námestie splní dôležité židovské prikázanie Zachor (Pamätat) a tým pomôže, aby všetky obete holokaustu nezostali zabudnuté.

Spomienkové stretnutie sa uskutoční aj preto, že bardejovskí Židia na všetkých kontinentoch si všimli dlhodobý záujem Vás, Bardejovčanov, o dejiny a kultúru miestnej židovskej komunity. Veď na posledných podujatiach sa zúčastnilo asi 1500 obyvateľov z mesta a okolia. Vieme, že Vás mimoriadne zaujali Bardejovské potulky (s témou bardejovskí Židia), Európsky deň židovskej kultúry, Dni európskeho kultúrneho dedičstva, symbolická Sviečková spomienka na prvý transport židovských dievčat, prednášky a diskusie. Bez Vašej podpory by sa nikdy nepodarilo vdýchnuť znova život a priniesť Božiu iskrú do Židovského suburbia. Nezabudnuteľné sú spomienky na koncert Klezmer bandu alebo na svetlo sviečok, ktoré ste zapálili na Pamiatku zabudnutých susedov v Starej synagóge. V ponímaní chasidskej kultúry ste akoby podporili zjednotenie Jichud, spojenie Boha (Nekonečna) a zeme. Z hĺbky srdca Vám tmočíme poďakovanie za úctu, ktorú prejavujete k odkazu našich bývalých židovských obyvateľov.

Veríme, že prijmete pozvanie tých, čo prídu: preživších a zachránených, potomkov a príbuzných obetí nezmyselného násillia. Vaša účasť bude znamenať, že náš Bardejov je aj ich Bardejovom.

Peter Hudák, Pavol Hudák

PhDr. Eva Balonová získala najvyššie ocenenie v rezorte školstva

## Veľká medaila sv. Gorazda aj v Bardejove

V priestoroch historickej budovy Národnej rady SR v Bratislave sa 26. marca 2012 pri príležitosti Dňa učiteľov konalo Slávnostné podujatie, na ktorom si desiatky pedagógov a osobností z oblastí školstva a vedy z rúk dnes už bývalého ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Eugéna Jurzycu prevzali medaily sv. Gorazda a ďakovné listy.

Jednou z ocenených osobností bola aj PhDr. Eva Balonová, psychologička a súčasne riaditeľka Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, so sídlom na Štefánikovej ulici v Bardejove. Za významné celoživotné

zásluhy v oblasti rozvoja psychologického poradenstva v rezorte školstva jej oprávnené patrí **Veľká medaila sv. Gorazda**.

PhDr. Eva Balonová patrí k zakladajúcim zamestnancom Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Bardejove (ďalej CPPPaP), predtým Okresnej pedagogicko-psychologickej poradne v Bardejove (ďalej OP PP). Dlhodobou dosahuje výrazné pracovné úspechy regionálneho i slovenského významu. Patrí ku generácii odborníkov psychologického poradenstva, ktorí sa zaslúžili o kreo- vanie poradenských pracovísk v školskom systéme Slovenskej re-

publiky. V 36-ročnej histórii OP PP a CPPPaP Bardejov sa významnou mierou podieľala na tvorbe filozofie poslania poradenských zariadení a ich ďalšieho rozvoja. Celý svoj produktívny vek venovala diagnostike, poradenstvu, prevencii a psychoterapeutickej pomoci deťom s osobnostnými problémami, problémami v učení a v správaní, deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a deťom nadaným, ich rodičom a pedagógom materských, základných a stredných škôl v okrese Bardejov, priekopníčkou v mnohých oblastiach výchovy,

(pokračovanie na 4. strane)



PhDr. Eva Balonová (s medailou sv. Gorazda v ruke) so svojim pracovným kolektívom.